

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓

อถ นํ สตุถา อาห กิมิทํ มหาราชชาติ ฯ อหํ ฆนเต ตุมหาทิสสุต พุทฺธสุต สาวโก หุตฺวา
วิสตฺยสุตฺตสฺสทานิ สมณธมฺมํ อกาลสิ โสปี มํ สมณธมฺไม นิตถาเรตุํ นาสกฺขิ อปฺปมตฺตํ
เอรกปตฺตจฺฉินฺทนมตฺตํ นิสฺสาย อเหตุกปฺปฏฺฐิสฺหิ คเหตุวา อุเรน ปริสฺสกฺกนฺนฺญาเน นิพฺพตฺโตตฺมฺหิ เอกํ
พุทฺธนฺตรํ เนว มนุสฺสตฺตํ ลภามิ น สทฺธมฺมสฺสวณฺํ น ตุมหาทิสสุต พุทฺธสุต หฺสฺสนนฺติ ฯ สตุถา
ตฺสฺส กถํ สุตฺวา มหาราช มนุสฺสตฺตํ นาม หฺลลภเมว ตถา สทฺธมฺมสฺสวณฺํ ตถา พุทฺธปฺปาโท;
อิทฺถฺหิ กิจฺเจน กสิเรน ลพฺภตฺตีติ วตฺวา ธมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห

กิจฺโฉ มนุสฺสปฺปฏฺฐิลาโภ กิจฺฉํ มจฺจานชฺีวิตํ
กิจฺฉํ สทฺธมฺมสฺสวณฺํ กิจฺโฉ พุทฺธานมฺปฺปาโทติ ฯ

ตฺสฺสจฺโถ มหฺนฺเตน หิ วายาเมน มหฺนฺเตน กุสฺเลน ลหฺตฺตตา มนุสฺสปฺปฏฺฐิลาโภ นาม กิจฺโฉ
หฺลลโภ นิรฺนฺตรํ กสิภุมฺมาทินิ กตฺวา ชฺีวิตฺวตฺตํ ฆณฺฺนโตปิ ปริตฺตตฺตายปิ มจฺจานํ ชฺีวิตฺปิ กิจฺฉํ
อเนกฺสฺสปี กปฺเปสฺสุ ธมฺมเทสฺกสฺส ปุคฺคลสฺส หฺลลภตฺตาย สทฺธมฺมสฺสวณฺํปิ กิจฺฉํ มหฺนฺเตน ปน
วายาเมน อภินิหารสฺส สมิชฺฌนฺโต สมิทฺธาภินิหารสฺส จ อเนเกหิปี กปฺโปกฺกิสฺสสฺสเทหิ หฺลลภปฺปาโท
พุทฺธานํ อปฺปาโทปิ กิจฺโฉเยว อติวีย หฺลลภโถติ ฯ

เทสฺนาวสานเ จตฺราสีติยา ปาถนสฺสทฺธานํ ธมฺมาภิสฺมโย อโหสิ ฯ นาคราชาปิ ตํทิวสํ โส
ตาปตฺตติฬลํ ลภายย ติริจฺฉานคตฺตตา ปน นาลตฺถ ฯ โส เยสุ ปฏฺฐิสฺหิคคฺคทฺทจฺจทฺททฺทวิสฺสทฺฐ
นิทฺโทกภมฺนสฺชาติยาเมณฺนสฺวณจฺติสฺงฺขาเตสฺ ปณฺจสฺสุ ฐฺาเนสฺสุ นาคา นาคสฺรีรเมว คเหตุวา กิลมฺนฺติ
เตสฺสุ อกิลมฺนภาวํ ปตฺวา มาถนฺวรูปเนว วิจฺริตุํ ลภตฺตีติ ฯ

ธป.๖ เอรกปตตจนาคราช วตุถุ น.๕๘-๕๙

(สำนวน พระมหานิมิตร ธรรมสารโร ป.๕.๙)

อถ นั สตุถา อาห กิมิทั มหาราชาติ ๑ อหุ ภนเต ตุมหาทิสสุส พุทฐสุส สาวโก หุตวา
วิสตีวสุสสหัสสานิ สมณธมมัม อกาลสิ โสปี มัง สมณธมโม นิตถาเรตุ๋ นาสกขิ อปปรมตตักั
เอรกปตตจจินนหมตตัม นิสสาย อเหตุกปปฏิสन्हึ คเหตุวา อุเรน ปริสกกนญจฐานะ นิพพตโตมฺหิ เอกั
พุทฐนตฺร เนว มนุสฺสตตัม ลภามิ น สทฺธมมสฺสวณฺ น ตุมหาทิสสุส พุทฐสุส ทสฺสนนฺติ ๑

อถ กาลสตุตตี ใน อาห สตุถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก
นั วิเสสน ของ นาคราช ๑ อกถิตกมม ใน อาห

มหาราช อาลปน กั กัตี อิทํ กัตี วิเสสน ของ การณ ๑ ลิงคตุถ อิติ คัพฺพ
อาการ ใน อาห ๑

โส วิเสสน ของ นาคราชา ๑ สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก

ภนเต อาลปน อหุ สยกตฺตา ใน อกาลสิ ๑ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ตุมหาทิสสุส
วิเสสน ของ พุทฐสุส ๑ สามีสมพนฺธ ใน สาวโก ๑ วิกติกตฺตา ใน หุตวา ๑
สมานกาลกิริยา ใน อกาลสิ วิสตีวสุสสหัสสานิ อจฺจนตฺสโยค ใน อกาลสิ สมณธมมัม
อวุตฺตกมม ใน อกาลสิ

ปี คัพฺพ อเปกฺขตุถ เข้ากับ โส ๑ วิเสสน สมณธมโม ๑ สยกตฺตา ใน น
อสกขิ น คัพฺพ ปฏิเสธ ใน อสกขิ ๑ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก มัง อวุตฺตกมม ใน
นิตถาเรตุ๋ ๑ ตุมตฺตสมปทาน ใน อสกขิ

อหุ สยกตฺตา ใน อมฺหิ ๑ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก อปปรมตตักั กัตี
เอรกปตตจจินนหมตตัม กัตี วิเสสน ของ การณ ๑ อวุตฺตกมม ใน นิสสาย ๑ เหตุ ใน
อมฺหิ อเหตุกปปฏิสन्हึ อวุตฺตกมม ใน คเหตุวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน นิพพตโต อุเรน
กรณ ใน ปริสกกน- ปริสกกนญจฐานะ อาหาร ใน นิพพตโต ๑ วิกติกตฺตา ใน อมฺหิ

อหุ สยกตฺตา ใน น ลภามิ น คัพฺพ ปฏิเสธ ใน ลภามิ ๑ อาชฺยาตบท
กตฺตฺวาจก เอกั วิเสสน ของ พุทฐนตฺร ๑ อจฺจนตฺสโยค ใน ลภามิ กิริยาสามบท เอว
คัพฺพ อวารณ เข้ากับ น มนุสฺสตตัม อวุตฺตกมม ใน ลภามิ อหุ สยกตฺตา ใน น
ลภามิ น คัพฺพ ปฏิเสธ ใน **ลภามิ ๑ อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก** สทฺธมมสฺสวณฺ
อวุตฺตกมม ใน ลภามิ อหุ สยกตฺตา ใน น ลภามิ น คัพฺพ ปฏิเสธ ใน **ลภามิ ๑**
อาชฺยาตบท กตฺตฺวาจก ตุมหาทิสสุส วิเสสน ของ พุทฐสุส ๑ จฺญจิมม ใน ทสฺสน ๑
อวุตฺตกมม ใน ลภามิ อิติ คัพฺพ อาการ ใน อาห ๑

สตถา ตสฺส กถํ สุตฺวา มหาราช มนุสฺสสตฺถํ นาม ทูลลภเมว ตถา สหุชฺชมสฺสวณฺํ ตถา
พฺพุทฺฐปฺปาโท; อิทฺถนํ กิจฺจนํ กสิเรน **ลพฺภตฺตี** วตฺวา ฐมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห

สตถา สยกตฺตา ใน อาห ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
นาคราชสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน กถํ ๑ อวฺตตกมฺม ใน สุตฺวา พฺพุทฺฐกาลกิริยา ใน
วตฺวา

มหาราช อาลปน นาม ศัพฺพํ สญฺญาไซตฺถก เขํกัปป มนุสฺสสตฺถํ ๑ สยกตฺตา ใน
โหติ ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก เอว ศัพฺพํ อวฺชารณ เขํกัปป ทูลลภํ ๑ วิกตฺติกตฺตา ใน
โหติ

ตถา ลิงฺคตฺถ และ **วิวริย** ใน สหุชฺชมสฺสวณฺํ ทูลลภํ โหติ ๑ **วิวรณ**
สหุชฺชมสฺสวณฺํ สยกตฺตา ใน **โหติ ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก** ทูลลภํ วิกตฺติกตฺตา ใน
โหติ

ตถา ลิงฺคตฺถ และ **วิวริย** ใน พฺพุทฺฐปฺปาโท ทูลลภโ โหติ ๑ **วิวรณ**
พฺพุทฺฐปฺปาโท สยกตฺตา ใน **โหติ ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก** ทูลลภโ วิกตฺติกตฺตา ใน
โหติ

หิ ศัพฺพํ ทพฺพีกรณไซตฺถก อิทํ วิเสสน ของ **ตฺวิรคฺคณชาตํ ๑ วุตฺตกมฺม** ใน
ลพฺภตฺตี ปุคฺคเลน อนนฺทิตกตฺตา ใน **ลพฺภตฺตี ๑ อาชฺยตบฺท กมฺมวาท** กิจฺจนํ กิธํ
กสิเรน กิธํ ตตฺติยาวิเสสน ใน ลพฺภตฺตี อิติ ศัพฺพํ อาการ ใน วตฺวา ๑ พฺพุทฺฐกาลกิริยา
ใน เทเสนฺโต ฐมฺมํ อวฺตตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตฺถา อิมํ
วิเสสน ของ คาถํ ๑ อวฺตตกมฺม ใน อาห

กิจโณ มนุสสปรปฏิลลาโณ กิจจัน มจฺจานชีวิตัง
กิจจัน สทฺธมฺมสฺสวณฺํ กิจโณ พุทฺธานมฺบุปฺปาโทติ ฯ

มนุสสปรปฏิลลาโณ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ **อาขุยาดบพ**
กตฺตฺวาจก กิจโณ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ
ชีวิตัง สยกตฺตา ใน **โหติ** ฯ **อาขุยาดบพ**
กตฺตฺวาจก กิจจัน วิกตฺกตฺตา ใน โหติ มจฺจานํ
ภาวาทิสมฺพนฺธ (หรือ สามีสมฺพนฺธ) ใน ชีวิตัง
สทฺธมฺมสฺสวณฺํ สยกตฺตา ใน **โหติ** ฯ **อาขุยาดบพ**
กตฺตฺวาจก กิจจัน วิกตฺกตฺตา ใน โหติ
อุปฺปาโท สยกตฺตา ใน **โหติ** ฯ **อาขุยาดบพ**
กตฺตฺวาจก กิจโณ วิกตฺกตฺตา ใน โหติ พุทฺธานํ
ภาวาทิสมฺพนฺธ ใน อุปฺปาโท อิติ คัप्พํ สฺรูป
ใน อิมํ คาถํ ฯ

มหันตชน ปณ วายาเมน อภินิหารสฺส สมฺชฌนโต สมฺทธานินิหารสฺส จ อนเนเกหิปี กปฺปโกฏฺฐิสหสฺเสหิ
ทูลลภุปฺปาทโต พุทฺธานํ อุปฺปาโทปี กิจฺฉเวยว อติวีย ทูลลโภติ ฯ

ปณ คัप्พํ สมฺปิณฺณตฺนตฺถ ปิ คัप्พํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อุปฺปาโท ๗ สยกตฺตา
ใน โหติ ๗ **อาชฺยุตฺตบท กตฺตฺวาจก** มหันตชน วิเสสน ของ วายาเมน ๗ กรณ ใน
สมฺชฌนโต อภินิหารสฺส ภาวาทิสฺมฺพฺนฺธ ใน สมฺชฌนโต ๗ กัฏฺตี ทูลลภุปฺปาทโต กัฏฺตี
เหตุ ใน กิจฺฉเวยว และ ทูลลโภ สมฺทธานินิหารสฺส วิเสสน ของ **พุทฺธสฺส** ๗
ภาวาทิสฺมฺพฺนฺธ ใน -อุปฺปาทโต ปิ คัप्พํ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อนเนเกหิ ๗ วิเสสน ของ
กปฺปโกฏฺฐิสหสฺเสหิ ๗ ตติยวิเสสน ใน ทูลลภ- **จ สฺองคัप्พํ ปทฺสมฺจุจฺยตฺถ** เข้ากับ
มหันตชน วายาเมน อภินิหารสฺส สมฺชฌนโต และ สมฺทธานินิหารสฺส อนเนเกหิปี
กปฺปโกฏฺฐิสหสฺเสหิ ทูลลภุปฺปาทโต พุทฺธานํ ภาวาทิสฺมฺพฺนฺธ ใน อุปฺปาโท กิจฺฉเวยว กัฏฺตี
ทูลลโภ กัฏฺตี วิกตฺกตฺตา ใน โหติ เวยว คัप्พํ อวธารณ เข้ากับ กิจฺฉเวยว อติวีย คัप्พํ
กิริยวิเสสน ใน ทูลลโภ กิจฺฉเวยว **วิริย** ใน อติวีย ทูลลโภ ๗ **วิริณ** อิติ คัप्พํ
สรูป ใน อตฺถโ ๗

เทศนาวสานะ จตุราสีตียา ปาณสหสฺถานํ ฌมมาภิสสมโย อโหสิ ฯ นาคราชาปี ตํทิวสํ
โสตาปตฺติผลํ ลภายย ตีรจฺฉานคตฺตฺตา ปน นอลตฺถ ฯ

เทศนาวสานะ กาลสฺตฺตมี ใน อโหสิ ฌมมาภิสสมโย สยกตฺตา ใน อโหสิ ฯ
อาชฺญาตบท กตฺตฺวาจก จตุราสีตียา วิเสสน ของ ปาณสหสฺถานํ ฯ สมฺปทาน ใน
อโหสิ ฯ

ปี คัฟฺท อเปกฺขตฺถ เข้ากับ นาคราชา ฯ สยกตฺตา ใน ลภายย ฯ อาชฺญาตบท
กตฺตฺวาจก ตํทิวสํ กาลสฺตฺตมี ใน ลภายย โสตาปตฺติผลํ อวฺตฺตกมฺม ใน ลภายย

ปน คัฟฺท วิเสสนไซตก **นาคราชา สยกตฺตา** ใน น อลตฺถ น คัฟฺท ปฏิเสธ
ใน อลตฺถ ฯ อาชฺญาตบท กตฺตฺวาจก ตีรจฺฉานคตฺตฺตา เหตุ ใน อลตฺถ ฯ

โส เยสุ ปฏิสนุคคหณตจขหณวิสสุจฺจนิทโทยกมนสชาติยาเมถุนเสวนจฺตีสงฺขาเตสุ ปญฺจสุ จฺ्ञาเนสุ
นาคา นาคสรีรเมว คเหตุวา กิลมนฺติ เตสุ อกิลมนฺทาว ปตฺวา มาถนวุธฺเปเนว วิจฺริตุํ ลมตีตี ๗

โส วิเสสน ของ **นาคราชา ๗ สยกตฺตา** ใน ลมตี ๗ อาชฺยตบพ กตฺตฺวาจก
นาคา สยกตฺตา ใน กิลมนฺติ ๗ อาชฺยตบพ กตฺตฺวาจก เยสุ กิตฺตี
ปฏิสนุคคหณตจขหณวิสสุจฺจนิทโทยกมนสชาติยาเมถุนเสวนจฺตีสงฺขาเตสุ กิตฺตี ปญฺจสุ กิตฺตี
วิเสสน ของ จฺ्ञาเนสุ ๗ อาธาร ใน กิลมนฺติ เอว คัพฺพ อวธารณ เข้ากัปป นาคสรีร ๗
อวุตฺตกมฺม ใน คเหตุวา ๗ ปุพฺพกาลกิริยา ใน กิลมนฺติ เตสุ กิตฺตี ปญฺจสุ กิตฺตี วิเสสน
ของ **จฺ्ञาเนสุ ๗ ภูนิหาร** ใน อกิลมน- อกิลมนฺทาว อวุตฺตกมฺม ใน ปตฺวา ๗
ปุพฺพกาลกิริยา ใน ลมตี เอว คัพฺพ อวธารณ เข้ากัปป มาถนวุธฺเปเนว ๗ กรณ ใน วิจฺริตุํ
๗ ตุมตฺถสมฺปทาน ใน ลมตี **อิตฺติ คัพฺพ สฺมาปฺนฺน** ๗